

1 Istnienie postępowania w sprawie wydania nakazu zapłaty

W Niderlandach można dokonać rozróżnienia między postępowaniem w sprawie europejskiego nakazu zapłaty a postępowaniami umożliwiającymi windykację długu i dochodzenie innych roszczeń. Informacje na temat tego rodzaju postępowań można uzyskać w sekcji „Drobne roszczenia”. Postępowanie w sprawie europejskiego nakazu zapłaty (rozporządzenie (WE) nr 1896/2006, które weszło w życie dnia 12 grudnia 2008 r.) umożliwia egzekucję bezspornych, transgranicznych roszczeń w sprawach cywilnych i handlowych z wykorzystaniem jednolitej procedury opierającej się na standardowych formularzach (<http://www.overheid.nl/>).

Przez sprawę transgraniczną należy rozumieć sprawę, w której przynajmniej jedna ze stron ma miejsce zamieszkania lub miejsce stałego pobytu w państwie członkowskim innym niż państwo członkowskie sądu rozpoznającego sprawę. Postępowanie w sprawie europejskiego nakazu zapłaty ustanowiono w celu dochodzenia roszczeń pieniężnych o oznaczonej wysokości, które są wymagalne w chwili wniesienia pozwu.

Rozporządzenie ma zastosowanie do wszystkich państw członkowskich UE, z wyjątkiem Danii. W Niderlandach przyjęto ustawę wykonującą rozporządzenie ustanawiające postępowanie w sprawie europejskiego nakazu zapłaty (Uitvoeringswet (EBB-Vo)) z dnia 29 maja 2009 r. w celu wprowadzenia postępowania w sprawie europejskiego nakazu zapłaty w tym kraju.

W Niderlandach nie istnieje jednolite postępowanie na potrzeby egzekucji bezspornych roszczeń pieniężnych niemających charakteru transgranicznego. Nakaz zapłaty zniesiono pod koniec 1991 r. wraz z wprowadzeniem postępowania przed sądem rejonowym (*kantongerecht*). W takich przypadkach, aby umożliwić stronie dochodzenia przysługujących jej praw wobec opieszałego dłużnika, konieczne jest wszczęcie postępowania za pośrednictwem wezwania do stawienia się przed sądem (*dagvaardingsprocedure*). Zob. również sekcje „Drobne roszczenia” oraz „Tryb postępowania”.

Postępowanie w sprawie europejskiego nakazu zapłaty ustanowiono w odniesieniu do roszczeń, których wysokość przekracza kwotę 2000 EUR.

W toku tego postępowania pozew o wydanie europejskiego nakazu zapłaty wnosi się na piśmie przy użyciu standardowych formularzy. Formularze te są dostępne we wszystkich językach urzędowych w zakładce „Interaktywne formularze” w europejskim portalu „e-Sprawiedliwość” (<https://e-justice.europa.eu>).

W Niderlandach jako sąd właściwy do rozpatrywania pozwów w postępowaniu w sprawie europejskiego nakazu zapłaty wyznaczono Sąd Okręgowy w Hadze (Rechtbank Den Haag). Do celów tego postępowania Niderlandy zdecydowały się przyjmować wyłącznie formularze wypełnione w języku niderlandzkim. Opłaty sądowe wnosi się do sądu rozpatrującego pozew o wydanie europejskiego nakazu zapłaty. Aby uzyskać więcej informacji na temat obowiązujących stawek, zob. <http://www.rechtspraak.nl/>.

Pozew o wydanie europejskiego nakazu zapłaty

Pozew o wydanie europejskiego nakazu zapłaty wnosi się do Sądu Okręgowego w Hadze przy użyciu [formularza pozwu A](https://e-justice.europa.eu) (<https://e-justice.europa.eu>).

W przypadku stwierdzenia braków formalnych pozwu wniesionego na formularzu A sąd skorzysta z formularza B, aby umożliwić powodowi uzupełnienie pozwu lub jego poprawienie w wyznaczonym terminie.

Jeżeli pozew spełnia jedynie niektóre z określonych wymogów, sąd skorzysta z formularza C, aby zaproponować powodowi zmianę pierwotnego pozwu. Powód musi odpowiedzieć na tę propozycję w terminie wyznaczonym przez sąd. Jeżeli powód przyjmie propozycję, sąd wyda europejski nakaz zapłaty w odniesieniu do części pozwu uwzględnionej przez sąd. Jeżeli powód wyrazi taką chęć, może dochodzić pozostałej części roszczenia zgodnie z prawem krajowym. Jeżeli powód nie wyniesie odpowiedzi w terminie wyznaczonym przez sąd lub nie zaakceptuje zaproponowanych zmian w pierwotnym pozwie, sąd odrzuci pierwotny pozew w całości. Jeżeli formularz pozwu spełnia wszystkie wymogi, sąd co do zasady wyda europejski nakaz zapłaty w terminie 30 dni (korzystając z formularza E).

Sprzeciw od europejskiego nakazu zapłaty

Sąd powiadomi pozwanego o wydaniu europejskiego nakazu zapłaty, doręczając mu nakaz przesyłką poleconą za potwierdzeniem odbioru lub za pośrednictwem powiadomienia doręczonego przez urzędnika sądowego (*gerechtsdeurwaarder*). Pozwanego poucza się, że istnieją następujące możliwości: zapłata kwoty wskazanej w nakazie zapłaty na rzecz powoda; lub wniesienie sprzeciwu przy użyciu standardowego formularza F w terminie 30 dni od dnia doręczenia nakazu pozwanemu lub powiadomienia pozwanego o nakazie.

W przypadku wniesienia sprzeciwu postępowanie w sprawie europejskiego nakazu zapłaty zostaje zakończone. Dalsze postępowanie odbywa się zgodnie z przepisami krajowego prawa procesowego (zob. również pkt 1.7). Jeżeli pozwany nie wniesie sprzeciwu w wyznaczonym terminie, sąd wydania stwierdzi wykonalność europejskiego nakazu zapłaty (korzystając ze standardowego formularza G) i doręczy przedmiotowe stwierdzenie powodowi.

W przypadku stwierdzenia wykonalności nakazu zapłaty w państwie członkowskim wydania jest on uznawany w każdym państwie członkowskim i podlega wykonaniu w każdym państwie członkowskim bez konieczności stwierdzenia jego wykonalności.

1.1 Zakres i postępowanie

Europejski nakaz zapłaty można uzyskać w odniesieniu do roszczeń pieniężnych w sprawach cywilnych lub handlowych, które są wymagalne i mają charakter „roszczeń transgranicznych” (zob. również pkt 1.1.1). Roszczenie ma charakter transgraniczny, jeżeli wierzyciel i dłużnik mają miejsce zamieszkania w różnych państwach członkowskich UE.

1.1.1 Jakiego rodzaju roszczenia są kwalifikowalne (np. tylko roszczenia pieniężne, tylko roszczenia wynikające ze zobowiązań umownych itp.)?

Zakres przedmiotowy europejskiego nakazu zapłaty ogranicza się do spraw cywilnych i handlowych. Europejskiego nakazu zapłaty nie wydaje się w następujących sprawach:

sprawach skarbowych;

sprawach celnych;

sprawach administracyjnych;

sprawach dotyczących odpowiedzialności państwa;

w sprawach z obszaru prawa dotyczącego niewypłacalności, przepisów dotyczących małżeńskiego ustroju majątkowego, prawa spadkowego

i zabezpieczenia społecznego; oraz

sprawach dotyczących zobowiązań pozaumownych (w szczególności z tytułu czynów niedozwolonych), chyba że są one przedmiotem umowy zawartej między stronami, dług został uznany bądź odnoszą się do ustalonych długów wynikających ze współwłasności majątku.

1.1.2 Czy istnieje górny pułap wartości roszczenia (wartości przedmiotu sporu)?

Nie istnieje górny pułap wartości roszczenia w postępowaniu w sprawie europejskiego nakazu zapłaty ani w krajowych postępowaniach w sprawie windykacji długu (*incassoprocedure*).

1.1.3 Czy skorzystanie z postępowania jest fakultatywne czy obligatoryjne?

Postępowanie w sprawie europejskiego nakazu zapłaty jest fakultatywne.

1.1.4 Czy możliwe jest zastosowanie postępowania, jeżeli pozwany mieszka w innym państwie członkowskim lub w państwie trzecim?

Jeżeli orzeczenie ma zostać wykonane w państwie nienależącym do UE, możliwość wszczęcia postępowania w sprawie nakazu zapłaty, a co za tym idzie – wykonania europejskiego nakazu zapłaty – będzie zależała od prawa prywatnego międzynarodowego tego państwa. W wielu przypadkach wymagane będzie nadanie klauzuli wykonalności (*exequatur*).

1.2 Sąd właściwy

W Niderlandach jako sąd właściwy do rozpatrywania pozwów w postępowaniu w sprawie europejskiego nakazu zapłaty wyznaczono Sąd Okręgowy w Hadze. Do celów tego postępowania Niderlandy zdecydowały się przyjmować wyłącznie formularze wypełnione w języku niderlandzkim. W przypadku wniesienia pozwu o wydanie europejskiego nakazu zapłaty powód będzie zobowiązany do uiszczenia opłat sądowych. Aby uzyskać informacje na temat obowiązujących stawek, zob. <http://www.rechtspraak.nl>.

1.3 Wymogi formalne

Europejski nakaz zapłaty musi zostać wydany bez zbędnej zwłoki, nie później jednak niż w terminie 30 dni od dnia wniesienia pozwu.

Pozew o wydanie europejskiego nakazu zapłaty wnosi się przy użyciu formularza pozwu A (<https://e-justice.europa.eu>). Niderlandy zdecydowały się przyjmować wyłącznie formularze wypełnione w języku niderlandzkim.

Formularz pozwu można złożyć w formie papierowej lub za pomocą innego środka komunikacji akceptowanego przez sąd.

Zgodnie z art. 7 ust. 2 rozporządzenia ustanawiającego postępowanie w sprawie europejskiego nakazu zapłaty pozew musi zawierać:

- a) oznaczenie stron oraz sądu, do którego kierowany jest pozew;
- b) kwotę dochodzonego roszczenia;
- c) jeżeli powód dochodzi odsetek – stawkę odsetek oraz okres, za jaki ich żąda;
- d) uzasadnienie roszczenia, w tym opis okoliczności wskazanych jako podstawa roszczenia;
- e) opis dowodów;
- f) okoliczności uzasadniające właściwość sądu; oraz
- g) uzasadnienie transgranicznego charakteru sprawy.

W postępowaniu w sprawie europejskiego nakazu zapłaty powód musi oświadczyć, że wypełnił formularz A zgodnie z prawdą i w dobrej wierze. Europejski nakaz zapłaty jest wydawany wyłącznie na podstawie informacji przekazanych przez powoda, niezweryfikowanych przez sąd.

Pozwanego powiadamia się o wydaniu europejskiego nakazu zapłaty, doręczając mu nakaz przesyłką poleconą za potwierdzeniem odbioru lub za pośrednictwem powiadomienia doręczonego przez urzędnika sądowego. Czynność zwrotu potwierdzenia odbioru do sekretariatu sądu umożliwi sądowi ustalenie, czy można tymczasowo stwierdzić wykonalność europejskiego nakazu zapłaty. W przypadku doręczenia nakazu za pomocą powiadomienia sąd wyznaczy do tego celu urzędnika sądowego.

1.3.1 Czy skorzystanie ze standardowego formularza jest obowiązkowe? (Jeżeli tak, gdzie można pobrać taki formularz?)

Tak, w postępowaniu w sprawie europejskiego nakazu zapłaty korzystanie ze standardowych formularzy jest obowiązkowe. Można je pobrać ze strony internetowej <https://e-justice.europa.eu>.

1.3.2 Czy istnieje przymus adwokacki?

Nie, w postępowaniu w sprawie europejskiego nakazu zapłaty nie ma przymusu adwokackiego oraz nie ma obowiązku stawiennictwa stron przed sądem. W postępowaniu w sprawie windykacji długu w Niderlandach istnienie przymusu adwokackiego zależy od charakteru postępowania i wartości przedmiotu sporu. Zob. również sekcje „Drobne roszczenia” oraz „Wniesienie sprawy do sądu”.

1.3.3 Jak bardzo szczegółowo należy opisać roszczenie?

W postępowaniu w sprawie europejskiego nakazu zapłaty uzasadnienie roszczenia, w tym opis dowodów potwierdzających roszczenie, należy zawrzeć na standardowym formularzu A, bardziej szczegółowy opis nie jest natomiast wymagany.

1.3.4 Czy konieczne jest przedstawienie dowodów pisemnych dotyczących danego roszczenia? Jeżeli tak, jakie dokumenty są dopuszczalne jako dowody?

Co do zasady w postępowaniu w sprawie europejskiego nakazu zapłaty nie ma konieczności bardziej szczegółowego uzasadniania roszczenia. Dostępne dowody należy opisać na formularzu A.

1.4 Odrzucenie pozwu

Pozew zostanie odrzucony, jeżeli nie spełnia określonych wymogów. Jeżeli pozew o wydanie europejskiego nakazu zapłaty spełnia wyłącznie niektóre z określonych wymogów, powód będzie miał możliwość uzupełnienia lub poprawienia pozwu bądź zaakceptowania zmian zaproponowanych przez sąd. Jeżeli powód nie wniesie odpowiedzi w terminie wyznaczonym przez sąd lub nie zaakceptuje propozycji sądu, pozew o wydanie europejskiego nakazu zapłaty zostanie odrzucony w całości. Orzeczenie o odrzuceniu pozwu nie podlega zaskarżeniu. Powód może jednak nadal dochodzić swojego roszczenia, wnosząc kolejny pozew o wydanie europejskiego nakazu zapłaty lub wytaczając innego rodzaju powództwo przewidziane w prawie państwa członkowskiego.

1.5 Odwołanie

Nie istnieje możliwość wniesienia środka zaskarżenia. Pozwany może jednak złożyć wniosek o ponowne zbadanie nakazu. Dodatkowe informacje można znaleźć w pkt 1.8. W postępowaniu prowadzonym w Niderlandach co do zasady przysługuje możliwość wniesienia środka zaskarżenia.

1.6 Sprzeciw

Pozwany może wnieść sprzeciw w terminie 30 dni od dnia doręczenia nakazu zapłaty lub powiadomienia o nakazie zapłaty. Sprzeciw należy wnieść przy użyciu standardowego formularza F (<https://e-justice.europa.eu>) i wymagane jest jedynie zakwestionowanie roszczenia. Żadne dalsze uzasadnienie nie jest wymagane.

1.7 Skutek wniesienia sprzeciwu

Jeżeli pozwany wniesie sprzeciw w wyznaczonym terminie (30 dni) przy użyciu standardowego formularza F, postępowanie w sprawie europejskiego nakazu zapłaty zostaje zakończone. Dalsze postępowanie toczy się w trybie zwykłym, chyba że powód sprzeciwi się przekazaniu sprawy do rozpoznania w postępowaniu zwykłym w załączniku do pozwu o wydanie europejskiego nakazu zapłaty. Powód może również złożyć tego rodzaju oświadczenie na późniejszym etapie, lecz musi to zrobić przed wydaniem europejskiego nakazu zapłaty (art. 7 ust. 4 rozporządzenia ustanawiającego postępowanie w sprawie europejskiego nakazu zapłaty).

1.8 Skutek niewniesienia sprzeciwu

Jeżeli pozwany nie wniesie sprzeciwu w 30-dniowym terminie, sąd z urzędu skorzysta ze standardowego formularza G w celu stwierdzenia wykonalności europejskiego nakazu zapłaty i prześle wykonalny europejski nakaz zapłaty powodowi. W przypadku stwierdzenia wykonalności europejskiego nakazu zapłaty jest on wykonalny w każdym państwie członkowskim bez konieczności stwierdzania jego wykonalności. W art. 9 ustawy wdrażającej rozporządzenie ustanawiające postępowanie w sprawie europejskiego nakazu zapłaty umożliwiono pozwanemu złożenie wniosku o ponowne zbadanie nakazu (zob. również pkt 1.8.2).

1.8.1 Co należy zrobić, aby nakaz zapłaty stał się tytułem wykonawczym?

Wykonanie europejskiego nakazu zapłaty jest uregulowane w prawie krajowym państwa członkowskiego wykonania, chyba że rozporządzenie ustanawiające postępowanie w sprawie europejskiego nakazu zapłaty stanowi inaczej. Odpis europejskiego nakazu zapłaty, którego wykonalność została stwierdzona przez sąd wydania, należy dostarczyć sądowi lub organowi egzekucyjnemu. Dokument ten musi spełniać wymogi niezbędne do stwierdzenia jego autentyczności. Należy również dostarczyć tłumaczenie europejskiego nakazu zapłaty na język niderlandzki.

Na etapie wykonania odmowa wykonania jest możliwa wyłącznie na wniosek pozwanego. Tego rodzaju odmowa jest możliwa, jeżeli europejskiego nakazu zapłaty nie można pogodzić z wcześniejszym orzeczeniem lub nakazem wydanym w jednym z państw członkowskich lub w państwie trzecim. Wcześniejsze orzeczenie (lub nakaz) muszą zostać wydane w odniesieniu do tego samego przedmiotu sporu oraz spełniać warunki niezbędne do ich uznania w państwie członkowskim wykonania, przy czym niemożność pogodzenia nakazu z wcześniejszym orzeczeniem lub nakazem nie mogła być podniesiona w formie zarzutu w postępowaniu sądowym w państwie członkowskim wydania.

Wykonania odmawia się również, jeżeli pozwany zapłacił już kwotę orzeczoną w europejskim nakazie zapłaty. W żadnym przypadku europejski nakaz zapłaty nie może być przedmiotem ponownego badania pod względem merytorycznym przeprowadzonego przez sąd.

1.8.2 Czy orzeczenie to jest prawomocne czy nadal istnieje możliwość, aby pozwany odwołał się od tego orzeczenia?

Europejski nakaz zapłaty jest prawomocny, chyba że pozwany wniesie o jego ponowne zbadanie.

Tego rodzaju możliwość przewidziano w art. 9 ustawy wdrażającej rozporządzenie ustanawiające postępowanie w sprawie europejskiego nakazu zapłaty. Oznacza to, że w określonych okolicznościach pozwany może wnieść do sądu wydania wnioski o ponowne zbadanie europejskiego nakazu zapłaty nawet po upływie 30-dniowego terminu na wniesienie sprzeciwu. Wniosek należy złożyć w terminie 4 tygodni od dnia powiadomienia pozwanego o wydaniu nakazu zapłaty, od ustania nadzwyczajnych okoliczności, które uniemożliwiły wniesienie sprzeciwu, lub od powzięcia przez pozwanego wiadomości, że wydanie europejskiego nakazu zapłaty było w sposób oczywisty błędne.

Ostatnia aktualizacja: 17/11/2021

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.